

henholdsvis 89, 110 og 175 Mill. £. Det sidstnævnte Tal gælder Aaret fra 1. Juli 1908 til 30. Juni 1909. Det fordeler sig med 65 Mill. paa Statspapirer, 14 Mill. paa Kommuneobligationer, 52 Mill. paa Jernbaner og 44 Mill. paa Miner og industrielle Aktier m. v. Af de 175 Mill. £ er 73 Mill. gaaet til Indien og engelske Kolonier. De Lande, der have taget de største Laan i England i Aaret 19^{08/09}, vare følgende:

Kanada.....	28,5	Mill. £	Mexiko	12,9	Mill. £
Argentina.....	23,5	—	Australien.....	12,2	—
Brasilien.....	14,8	—	Rusland	9,5	—
Indien	14,3	—	Japan	6,7	—
United States	13,6	—	Chile	4,1	—
Sydafrika	13,6	—	Kina	3,2	—

Af de 23,5 Mill. £ engelsk Kapital, der i 19^{08/09} gik til Argentina, anbragtes ikke mindre end 14,9 Mill. i Jernbanepapirer, og af de 13,6 Mill., der gik til United States, var 10,4 Mill. Jernbanelaan.

XII.

Kæmpevirksomheder i Preussens Industri og Handel.

Til Illustrering af Koncentrationstendensen i Erhvervs- livet har man ved Bearbejdelsen af de tyske Erhvervs- tællinger udskilt som en særlig Gruppe de Virksomheder, der hver for sig beskæftiger over 1000 Personer. Man har valgt dette Kriterium, uagtet Antallet af beskæftigede Personer ikke altid er det mest træffende Maal for Virk- somhedens Størrelse; i mange Tilfælde vilde det nutildags være rigtigere at fæste Opmærksomheden paa Maskin- kraftens Størrelse eller Arbejdsmaskinernes Art og Antal, men skal man vælge et for alle Arter af Virksomheder

fælles Kendetegn, er der dog næppe noget bedre end Personantallet.

For Preussens Vedkommende har man — som det meddeles i »Statistische Korrespondenz« — ved Erhvervs-tællingen i 1907 opgjort Antallet af Virksomheder med over 1000 Personer hver (»Riesenbetriebe«) til 385, og disse henved fire hundrede Kæmpevirksomheder beskæf-tiger tilsammen meget nær ved 1 Million Mennesker og anvender en Maskinstyrke paa henved 2 Millioner Hestes Kraft. For ret at kunne vurdere disse Tal maa man imidlertid se dem i Forbindelse med de tilsvarende for samtlige Virksomheder. For Tællingerne i 1907 og 1895 var Tallene som nedenfor angivet:

	1907	1895
Samlet Antal Virksomheder i Industri og Handel m. v.	1,796290	1,703456
Heri beskæftiget Antal Personer.....	8,333061	5,876083
Anvendt Maskinkraft (H. K.).....	5,194684	2,171904
Heraf:		
Virksomheder med over 1000 Personer...	385	208
Heri beskæftiget Antal Personer.....	987467	408778
Anvendt Maskinkraft (H. K.).....	1,832172	552741

I Tiden mellem 1895 og 1907 er Antallet af Virksomheder af alle Størrelser forøget med ca. 11 ⁰/₁₀, men Kæmpevirksomhedernes Antal er steget med 85 ⁰/₁₀; det hele Personal er forøget med 43 ⁰/₁₀, men Kæmpevirksomhedernes Personal med 142 ⁰/₁₀; den samlede Maskinstyrke voksede med 130 ⁰/₁₀, men Kæmpevirksomhedernes Maskinstyrke med 232 ⁰/₁₀. Af 1000 Personer, der beskæftigedes ved Industri og Handel, hørte i 1895 og 1907 henholdsvis 70 og 119 til Kæmpevirksomhederne, af 1000 Hestekræfter henholdsvis 254 og 353. Gennemsnitlig arbejdede der i hver af Kæmpevirksomhederne i 1895 og 1907 henholdsvis 1965 og 2565 Personer, og den gennemsnitlige Maskinstyrke pr. Kæmpevirksomhed var i de to Aar henholdsvis 2657 og 4759 Hestes Kraft.

Den langt overvejende Del af Kæmpevirksomhederne finder man i Bjærgværksdriften og de dermed beslægtede Erhverv. Under Gruppen »Bergbau, Hütten, Salinen, Torfgräberei« findes saaledes 188 Kæmpevirksomheder med 537000 Personer og 1,484000 Hestes Kraft. Derefter følger Maskinindustrien med 83 Kæmpevirksomheder (i 1895 kun 31), Tekstilindustrien med 25, Metalforarbejdelsen med 24 (i 1895 kun 5), den kemiske Industri med 11 Kæmpevirksomheder osv. I Handelserhvervene fandtes der i 1895 kun 1 Virksomhed med over 1000 Personer, men i 1907 ikke mindre end 11, og disse 11 Handelsforretninger beskæftigede tilsammen over 20000 Mennesker.

XIII.

Det engelske Statsregnskab for 1909—10.

Da den engelske Finansminister i April Maaned for anden Gang forelagde Underhuset Finansloven for 1909, gav han en Oversigt over Begivenhederne i det den 31. Marts 1910 udløbne Finansaar.

Der var i alt i Aarets Løb indgaaet 131,696000 £ i den engelske Statskasse; de ny Skatter, der havde været Aarsag til Overhusets Forkastelse af Finansloven, udgjorde tilsammen 29,472000 £, og i det Øjeblik det igen forelagde Finanslovsforslag blev Lov, skulde disse 29,472000 £ altsaa yderligere opkræves som Restancer for Finansaaret 10⁰⁹/₁₀; de fordelte sig saaledes:

Indkomstskat.....	23,455000 £
Land- og Husskat.....	1,940000 -
Arveafgift	1,380000 -
Spiritus-Licenser.....	2,100000 -
Grundværdiskat.....	490000 -
The- og Tobaksafgift	107000 -
	<hr/>
	29,472000 -